LAUSUNTO
27.5.2025

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Asia: O 33/2025 vp Valtiovarainministeriön selvitys valtiovarainvaliokunnalle Yhdistyneiden kansakuntien kansainvälistä veroyhteistyötä koskevan puiteyleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen neuvotteluista

Keskuskauppakamari yhtyy valtiovarainministeriön kantaan asiassa ja painottaa seuraavia näkökohtia:

On perusteltua, että hallitusohjelmassa kirjatun mukaisesti Suomi osallistuu rakentavasti YK:n kansainvälistä veroyhteistyötä koskevan puiteyleissopimuksen ja sen pöytäkirjoja koskeviin neuvotteluihin ja siten vaikuttaa aktiivisesti verotuksen kansainväliseen kehitykseen. Verotustoimivallan tulee kuitenkin säilyä pääasiassa kansallisella tasolla ja verotuottojen jakautumisessa kansainvälisesti keskeistä pitäisi jatkossakin olla se, missä on arvoa luovaa, innovatiivisuuteen sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaan perustuvaa liiketoimintaa. On oletettavaa, että YK:n kansainvälisessä veroyhteistyössä tavoitellaan nimenomaan ”lisäpoikkeamia” tästä lähtökohdasta niin sanottujen markkinavaltioiden hyväksi. Kooltaan pienenä, osaamiseen ja vientiin perustuvana markkinataloutena, **Suomi ja suomalaisyritykset eivät kuulu tämän suuntaisten muutosten voittajiin**.

Keskuskauppakamari katsoo valtiovarainministeriön kannan mukaisesti, että **päällekkäisyyttä** ja **ristiriitaisuutta** muun kansainvälisen veroyhteistyön, erityisesti OECD:n tasolla tapahtuvan työn, kanssa on erittäin tärkeää välttää. YK:n kansainvälisen verotuksen yhteistyön roolina tulisi jatkossakin olla OECD:n työn täydentäminen erityisesti niiltä osin kuin havaitaan, ettei kehittyvien valtioiden näkökulmia ole voitu riittävästi huomioida OECD:n työssä. Nykyisin tästä on esimerkkinä YK:n ylläpitämä malliverosopimus, joka seuraa OECD:n

malliverosopimuksen pääpiirteitä mutta sisältää joiltakin osin siitä poikkeavaa sääntelyä, jota voidaan ottaa käyttöön kehittyvien valtioiden kanssa käytävien verosopimusneuvotteluiden tuloksena.

Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että päätöksenteossa pidettäisiin kiinni **konsensusvaatimuksesta**. Konsensusvaatimuksen olennaisuus on tunnistettu myös EU:n ja OECD:n veroyhteistyössä. Vaikka konsensusvaatimus usein hankaloittaa ja pitkittää neuvotteluita sekä johtaa kompromisseihin, se on kuitenkin tosiasiassa edellytys sille, että kansainvälisessä yhteistyössä neuvotellut ratkaisut myös käytännössä tulevat sovelletuiksi esimerkiksi kahdenvälisten verosopimusten tai muiden monenkeskisten kansainvälisten sitoumusten kautta. Ilman riittävää konsensusta sovitut ratkaisut eivät voi saavuttaa sellaista maantieteellistä kattavuutta, jota YK:n työllä tavoitellaan:

> *(..olla lähestymistavaltaan ja soveltamisalaltaan yleismaailmallisia ja ottaa huomioon kaikkien maiden, mukaan lukien kehittyvien valtioiden (…) erilaiset tarpeet, prioriteetit ja valmiudet.)*

Keskuskauppakamari myös esittää huolensa YK:n puiteyleissopimukselle ja sen varhaisille pöytäkirjoille asetetusta **epärealistisen tiukasta valmistelu-aikataulusta**, joka kattaa vain vuodet 2025-2027. On kyseenalaista, onko sovitussa aikataulussa mahdollista päätyä riittävän laajalti hyväksyttyihin, toimiviin sääntelyratkaisuihin ja tehdä riittävät sidosryhmäkuulemiset ja arviot niiden vaikutuksista sekä yrityksille että veronsaajille. Lisäksi on huomattava, että OECD:n BEPS-yhteistyön loppuunsaattaminen Pilari 1 ja 2 toimenpiteiden on vielä kesken, mikä osaltaan sitoo niin lainvalmistelijoiden, verohallintojen kuin yritystenkin resursseja vielä tulevinakin vuosina.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Tomi Viitala
Johtava veroasiantuntija